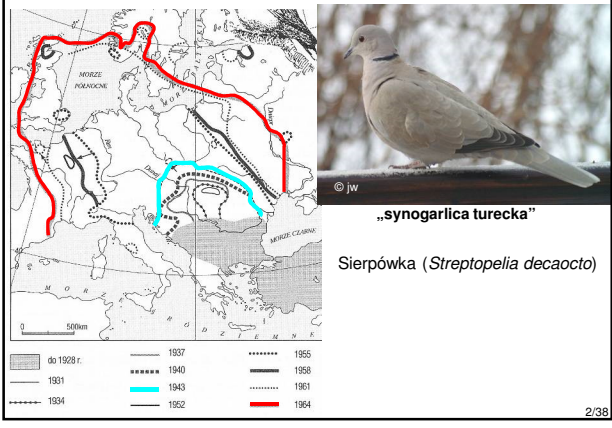

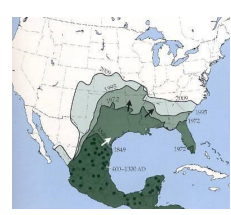
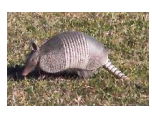
Gatunki inwazyjne

1/38

Przykłady dyspersji przez dyfuzję

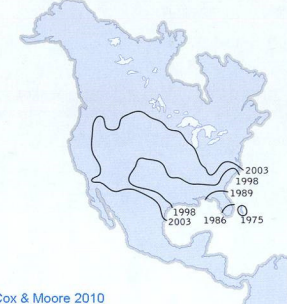

Pancernik (*Dasyurus novemcinctus*)

Sierpówka (*Streptopelia decaocto*)

Powtórka dyspersji przez dyfuzję w Ameryce Północnej po dyspersji skokowej

Często dyfuzja następuje po udanej dyspersji skokowej

Czapelka złotawa
(*Bubulcus ibis*)

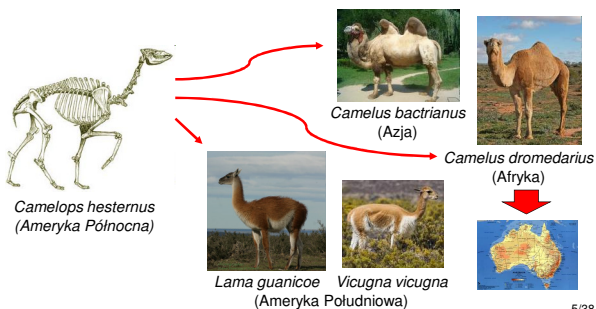

Imigracja z Afryki
w latach 1930.

4/38

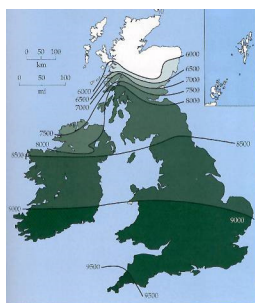
Przykłady powolnego rozszerzania zasięgu

- Tempo rozprzestrzeniania się porównywalne z tempem ewolucji
 - np.: wielbłądowate z Ameryki Pn. zasiedliły Am. Pd. i Azję

5/38

Przykłady powolnej dyspersji przez dyfuzję

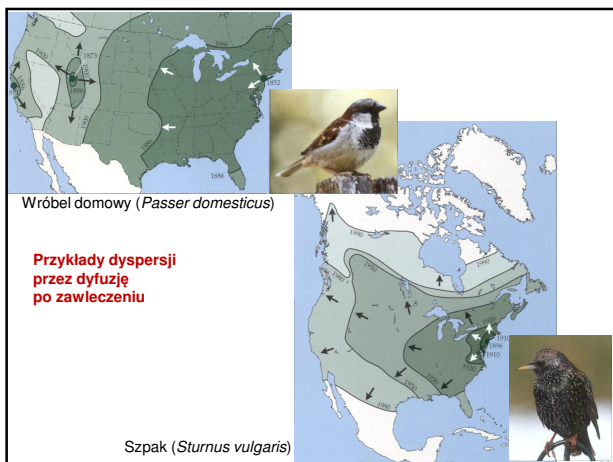
Rozszerzanie się zasięgu dębów w holocenie

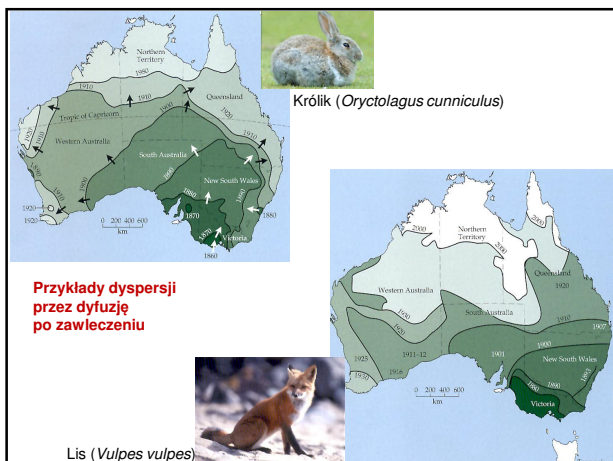
6/38

Przykłady inwazji przez zawleczenie (introdukcję)

- Dyspersja skokowa, po niej szybka dyfuzja

7/38

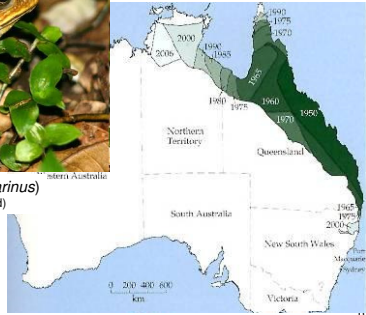

Przykłady dyspersji przez dyfuzję po zawleczeniu:
Szybka dyfuzja ropuchy aga po introdukcji w r. 1950

Ropucha aga (*Bufo marinus*)
(pochodzi z Ameryki Pd)

tempo dyspersji > 50 km/rok

Bufo marinus

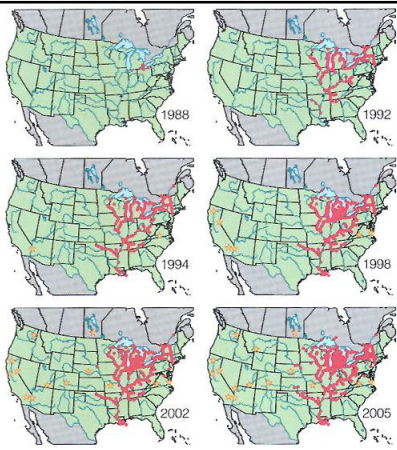
Wenezuela

Fot. January Weiner

Przykłady dyspersji przez dyfuzję po zawleczeniu

Racicznica
(*Dreissena polymorpha*)

Nyctereutes procyonoides Canidae

Jenot

- obszar naturalnego występowania
- obszar zasiedlony w wyniku introdukcji wg Kauhala i Saeki (2004)

13/38

Szop pracz

Procyon lotor Procyonidae

- obszar naturalnego występowania
- obszar zasiedlony w wyniku introdukcji

- tereny zasiedlone, linia przerywaną oznaczono dominarny aktualny zasięg powiększającej się populacji
- miejsca obserwacji osobników wolno żyjących, w tym także rodziców z młodymi (czm. juv.); niektóre obserwacje datowane
- fermowe hodowle wg Bogdanowicza i Ruprecht (1987)
- obserwacje osobników prawdopodobnie zbiegłych z hodowli (wg autorów i in.)
- kierunki owadzi

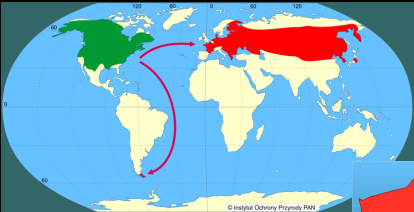
14/38

Mustela vison Mustelidae

Norka amerykańska

- obszar naturalnego występowania
- obszar zasiedlony w wyniku introdukcji; brak danych o zasięgu na wschód od Uralu

15/38

Pizmak
0,6 – 2 kg

Ondatra zibethicus Cricetidae Arvicolinae

- obszar naturalnego występowania
- obszar zasiedlony w wyniku introdukcji
- przypuszczalne drogi wprowadzenia gatunku

Ondatra zibethicus
- obszar zasiedlony w wyniku inwazji

Niecierpek balsamina (*Impatiens balsamina*); pochodzenie Indie - Birma

Niecierpek (*Impatiens parviflora*); pochodzenie pn-wsch. Azja

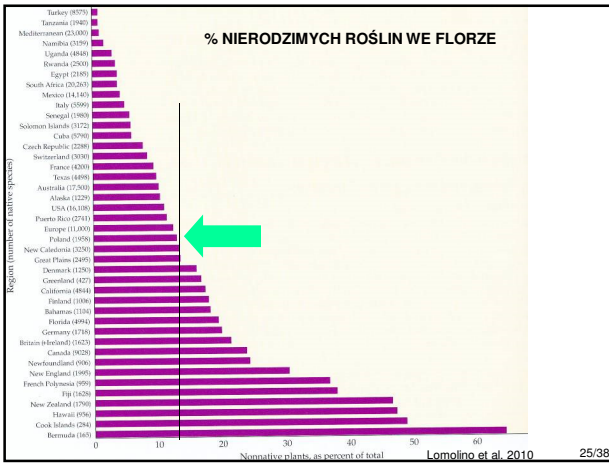

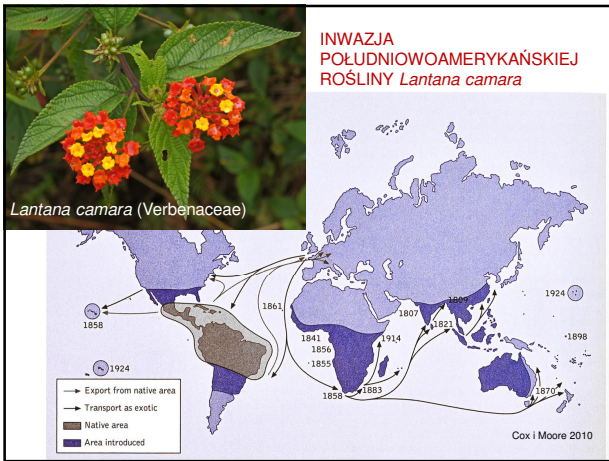

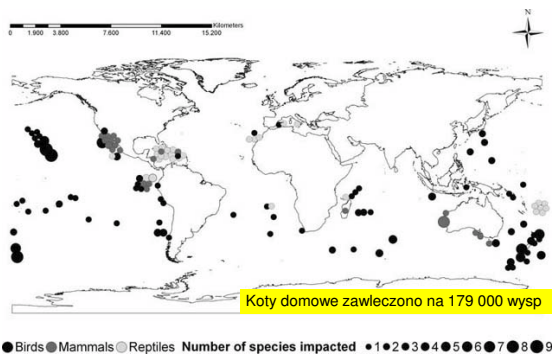

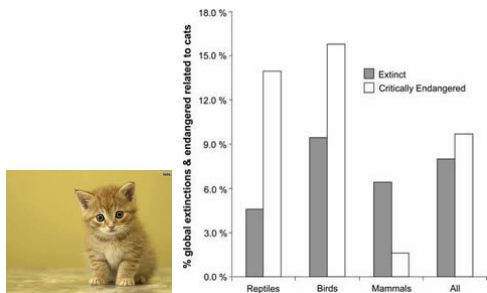

Koty domowe introdukowane na wyspy

F. M. MEDINA et al. Global Change Biology (2011) 17, 3503–3510 31/38

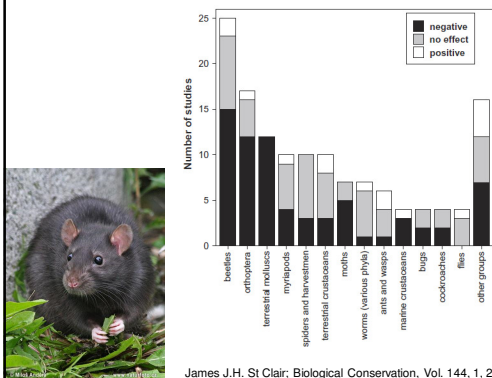
Koty domowe introdukowane na wyspy

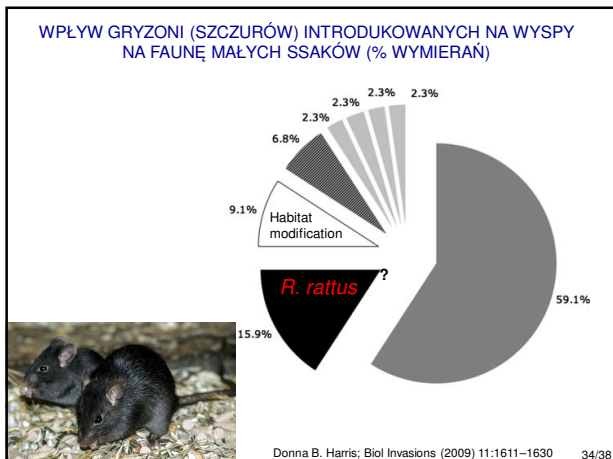
Koty spowodowały wymarcie 14% (globalnie) wymarłych gatunków kręgowców, są odpowiedzialne za 8% gatunków obecnie krytycznie zagrożonych

F. M. MEDINA et al. Global Change Biology (2011) 17, 3503–3510 32/38

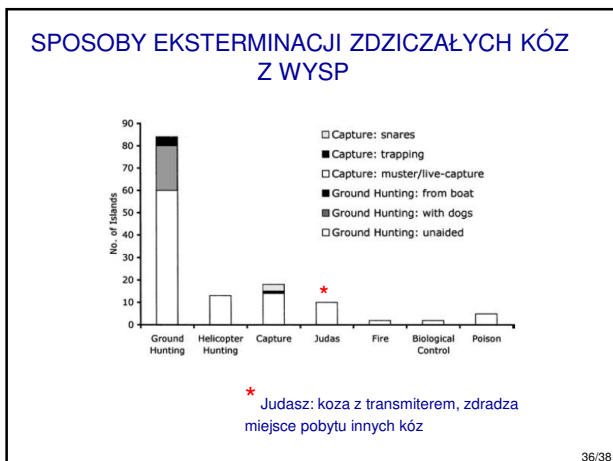
WPLYW GRYZONI (SZCZURÓW) INTRODUKOWANYCH NA WYSPIY NA FAUNĘ BEZKRĘGOWCÓW

James J.H. St Clair; Biological Conservation, Vol. 144, 1, 2011:68–81 33/38

Zmiany klimatu, zmiany zasięgów

- Zmiany zasięgów gatunków pożytecznych
- Zmiany zasięgów gatunków szkodliwych
- Zmiany zasięgów gatunków zagrożonych
 - Problem ochrony gatunkowej?
- Zmiany zasięgów ekosystemów (biomów)
 - Problem parków narodowych?

37/38

Pytania, tezy

"Zieloni"

- Inwazje gatunków to katastrofa ekologiczna – czy są dane potwierdzające tę tezę?
- Nie jesteśmy w stanie kontrolować zawleczonych gatunków, więc trzeba wzmocnić kontrolę rozprzestrzeniania gatunków przez człowieka

"Technokraci"

- Gatunki są rozprzestrzeniane przez człowieka często z konkretnym zamiarem i w znacznej mierze panujemy nad tym zjawiskiem
- Dyspersja gatunków jest zjawiskiem naturalnym, a udział człowieka jest niewielki

38/38
